

Број/Број: 1/4-50- 1-4-48/06
Сарајево/Sarajevo, 09.03.2006.

З А П И С Н И К

са 48. сједнице Комисије за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ

одржане 09.03.2006. у времену од 11.00 до 14.00 часова

Сједници су присуствовали чланови Комисије: Љиљана Милићевић, Фатима Лехо, Ружа Сопта, Бериз Белкић, Хазим Фелић, Душанка Мајкић и Марија Перкановић.

Сједници из оправданих разлога нису присуствовали чланови: Мирсад Сиповић, и Златко Лагумџија.

Сједници су присуствовали и гости: Филип Андрић Мирсад Ђеман, посланици у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ, Љерка Марић, Закира Муратовић и Нада Матла из Министарства финансија и трезора БиХ, Георге Гинарис из Министарства финансија САД-а, Златко Хуртић из Канцеларије предсједавајућег Савјета министара БиХ, Ирена Јанкулов из Управе за индиректно опорезивање, Шејла Бекташевић, Јасон Таулор, Славиша Врачар из ОХР-а, Амила Ибрахимовић из ОСЦЕ-а, Даворин Семеник, савјетник замјеника предсједавајућег Представничког дома, Драгица Хинић, секретар Комисије, Албина Ибрахимагић, приправник-волонтер у ПСБиХ, и Един Исановић из Истраживачког центра Парламентарне скупштине БиХ.

Сједници је предсједавала Љиљана Милићевић.

Чланови Комисије су након расправе усвојили измијењени

ДНЕВНИ РЕД

1. Верификација записника са 47. сједнице Комисије;
2. Разматрање Приједлога закона о верификацији и измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње (предлагач: Савјет министара БиХ);
3. Разматрање Приједлога закона о допуни Закона о порезу на додату вриједност, достављен 30.12.2005. године (предлагач: Савјет министара БиХ);
4. Разматрање Приједлога закона о измјени и допуни Закона о порезу на додату вриједност, достављен 26.01.2006. године (предлагач: Савјет министара БиХ);
5. Разматрање Приједлога закона о измјени и допуни Закона о порезу на додату вриједност (предлагач: посланик Мухамед Морањкић);
6. Разматрање Приједлога закона измјени и допуни Закона о систему индиректног опорезивања

(предлагач: посланик Мухамед Морањкић);

7. Разматрање Приједлога закона о акцизама у БиХ

(предлагач: посланик Мирсад Ћеман)

У дискусији о предложеном дневном реду Бериз Белкић сматрао је упитним истовремено разматрање тач. 3., 4. и 5., јер се ради о приједлозима закона који су исте нарави. Поред тога поставља се и питање амандмана Николе Шпирића за који се не зна са сигурношћу на који је приједлог закона, предлагача Савјет министара БиХ, уложен. Мишљења је да се закони истог или сличног садржаја не требају разматрати истовремено, већ један по окончању другог, хронолошким редом достављања у процедуру. Предложио је потом да се сва три приједлога закона скину са дневног реда ове сједнице и затражи тумачење Колегија о поступању у оваквој ситуацији.

Љиљана Милићевић потом је истакнула да смо дужни придржавати се рокова утврђених Пословником за разматрање закона, али и да се може тражити став Колегија о овом питању. По окончаној расправи чланови Комисије изјаснили су се о приједлогу г-дина Белкића. Овај приједлог је одбијен јер су 3 члана Комисије гласала „за“, док је 4 било „против“ наведеног приједлога.

Потом је дневни ред у цјелини усвојен са 5 гласова „за“ и 2 гласа „против“.

Ад. - 1. Верификовање записника са 47. сједнице Комисије

Чланови Комисије једногласно су верификовали записнике са 47. сједнице Комисије.

Ад. - 2. Разматрање Предлога закона о верификовању и измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње (предлагач: Савјет министара БиХ)

Прије почетка расправе о Приједлогу закона о верификовању и измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње, чланови Комисије изјаснили су се о захтјеву представника средстава информисања и представника једног удружења старих девизних штедиша за присуство сједници.

Чланови Комисије са 1 гласом „за“, 3 гласа „против“ и 2 „уздржана“ гласа нису прихватили захтјев да сједница буде отворена за јавност, с обзиром да је претходна сједница на којој је вођена расправа о овом закону била јавна, те с обзиром да је одржано јавно саслушање на коме су своје ставове и мишљења истакнули сви заинтересовани представници удружења и представници других институција.

Љиљана Милићевић у уводном дијелу истакнула је хронологију досадашњег рада Комисије приликом разматрања Приједлога закона. Констатовала је да су на Предлог закона амандмане уложили посланици: Никола Шпирић, Милош Јовановић, Љиљана Милићевић, Клуб посланика ХДЗ-а, Момчило Новаковић. Потом је отворила расправу о принципима Приједлога закона.

Љерка Марић истакнула је краткоћу рока за доставу мишљења о амандманима посланика у писаној форми, али је истакнула да је Савјет министара БиХ испунио обавезу утврђену закључком Комисије. У складу са том обавезом доставили су збирно изјашњење за све предложене амандмане, приједлоге и сугестије дате током јавног саслушања, те изјашњење о сваком амандману појединачно. По мишљењу Савјета министара већина амандмана није прихватљива. Такође је нагласила да је и Савјет министара БиХ сачинио неколико амандмана како би постојећи текст Приједлога закона ускладио са одлуком Уставног суда БиХ, донесеној на основу апелације Николе Шпирића.

Како амандмане иначе, па и ове, у наведеној фази расправе могу уложити посланици, клубови посланика или ненадлежна комисија, то је наведене амандмане преузела Фатима Лехо.

Беризу Белкићу, и поред додатних образложења предлагача, остала су нејасна одређена питања. Занимало га је да ли је ово оквирни закон који утврђује само принципе у овој области или пак рјешава у потпуности питање старе девизне штедње на нивоу државе, односно да ли ће ентитети доносити законе или спроведбене акте за реализацију овог оквирног закона. Занимало га је и питање да ли су прихваћени и уграђени приједлози Централне банке БиХ и других учесника јавног саслушања са становишта једнакости девизних штедиша без обзира код које банке су улагали свој новац. Као друго изузетно значајно питање је питање реалности имплементације Закона, односно питање да ли ће БиХ-а моћи испунити своју Законом узврђену обавезу за исплатом старе девизне штедње. У том контексту мишљења је чак да се износ утврђен у Закону није требао наћи у самом законском тексту већ у дијелу образложења. Истакнуо је и мишљење Централне банке којим они не споре своју улогу фискалног агента, али је упитно праћење цијеле ове дјелатности од стране наведене институције. Уколико је држава носилац обавезе и одговара за стару девизну штедњу, онда мора и гледати јавне приходе у цјелини. У сваком случају он ће подржати предложени закон.

Љерка Марић поновила је да је положај државе у области старе девизне штедње базиран на одлуци Комисије за људска права и Одлуци Уставног суда БиХ. Овим актима држави је наложено да донесе оквирни закон којим ће се на јединствен начин ријешити питање исплате старе девизне штедње грађанима БиХ-е, с обзиром да су ентитети и Брчко Дистрикт ово питање ријешили на различит начин. Предметним законом настојала су се испоштовати наведена акта. Приједлогом закона предвиђена је исплата дијела ових средстава у готовини, а дијела у обвезницама, с тим да рок отплате не може бити дужи од 15 година. Верификација која се појављује у Приједлогу закона је неминовност јер се не знају тачни подаци ни о броју корисника нити о износу потраживања, с обзиром да су нека лица одређена девизна средства већ подизала. Ентитети су предвидјели својим буџетима да се ове године исплати износ од по 100 КМ штедишама, а разлика би се исплатила у обвезницама у року до 15 година. У суштини, све исплате зависе од економске моћи наше земље, а жеља је да се за ову сврху издваја 1% ЈДП. Са јединственог рачуна УИО, након одбијања средстава за сервисирање спољног дуга плаћаће се полугодишњи анuitети по обвезницама. У сваком случају овакав начин исплате предвиђен је само за девизне штедише чије је сједиште било у БиХ, јер су нас на то обавезале одлуке Комисије за људска права и Уставног суда БиХ. У односу на положај ентитета у цијелом процесу, мишљења је да би они требали донијети само подзаконске акте, а не законе. Тренутна ситуација је таква да су агенције (АПИФ-и) у ентитетима почели обављати послове у овој области на основу ентитетских закона. Стога би ентитети требали сравнити све до сада прикупљене податке, јер ће се грађани вјероватно и њима обраћати. Ентитети су такође имали резерву према држави у односу на питање емитовања обвезница, сматрајући да их они требају емитовати. Међутим, Централна банка БиХ са регистром свих институција, са до сада постигнутим значајним резултатима у раду и уз пуну транспарентност, требала би бити та институција која би стајала иза емисије обвезница. У односу на постављено питање равноправности свих девизних штедиша, истакнула да ће се ово питање рјешавати посебним прописима. У односу на девизну штедњу у Љубљанској и Инвест банци, истакнула је да ће се највјероватније ићи у поступак арбитраже.

Фатима Лехо истакнула је да је да би било добро да се могао утврдити рок од 10 година за поврат средстава као што су то урадиле Словенија и Хрватска. Међутим, наша земља нема такве економске могућности. Чак је и Хрватска након 2 године морала кориговати одређена рјешења. Стога би било добро да Комисија прихвати предложени закон и упуту га у даљу парламентарну процедуру, како би омогућили изјашњење Дома о овом питању.

Љиљана Милићевић констатовала је да је из изјашњења о приједлозима учесника датих током јавног саслушања, видљиво да нити један приједлог није прихваћен. Највећи број наведених приједлога односио се на обухват исплате старе девизне штедње код свих

банака, укључујући Љубљанску банку и друге банке са сједиштем изван БиХ-е, искључење поступка верификације потраживања, односно кретање у правцу ревизије приватизације, изјашњење ентитета у погледу емисије обвезница, исплату девизне штедње у року од 5 година која укључује камату до момента готовинске исплате, навођење извора финансирања и др. Узимајући у обзир наведене приједлоге, већи број посланика доставио је амандмане којим се жељело у одређеној мјери постићи компромис између права појединаца- старих девизних штедиша и општег права државе за њеном економском стабилношћу и одрживошћу, желећи при томе испоштовати основне принципе прописане Конвенцијом за заштиту људских права и слобода. Својим изјашњењем о овим амандманима Савјет министара Бих није подржао нити један суштински амандман. Наведеним изјашњењем Савјета министара БиХ доводи се у питање једнакоправност свих грађана у процесу исплате старе девизне штедње, као и друга загарантована права појединаца. Ова питања посебно су потенцирана и у Специјалном извјештају Омбудсмена БиХ. Овај извјештај третира питања нарушавања људских права старих девизних штедиша у ентитетима и Брчко Дистрикту БиХ, а на основу донесених одлука Комисије за људска права. При томе је посебно наглашено право на мирно уживање своје имовине, без оспоравања права државе да дјелује у јавном интересу, али уз услове предвиђене законом и општим начелима међународног права. Један од таквих услова односи се на поштовање разумног односа сразмјерности између средстава и циља који се жели остварити, што је прописано Протоколом 1. уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. По мишљењу Омбудсмена у сличној позицији налазе се старе девизне штедише на цијелој територији БиХ-е. Изузимање девизних штедиша Љубљанске банке и Инвест банке из Закона, истакнуто је као примјер неједнаког поступања, док је питање отписа камата на стару девизну штедњу на једностран начин и ретроактивно, протумачено као уплатање у заштићено право на уживање имовине што није у складу са одржавањем правичне равнотеже између интереса државе за очувањем економске стабилности и појединачних интереса лица.

Душанка Мајкић истакнула је да је изузетно тешко бити рационалан приликом одлучивања о овом питању. И она је нагласила да Приједлогом закона нису уопште уважени приједлози и сугестије са јавног саслушања. Такође, нема помака ни по питању рјешавања девизних штедиша Љубљанске и Инвест банке. Задржан је поступак верификације против кога су се изјаснила сва удружења девизних штедиша, а остао је и рок од 15 година, иако су удружења предлагала рок од 5 година. Емисија обавезница биће на нивоу државе, иако би се о овом питању требали изјаснити нетитети. Сасвим је јасно да држава нема новца, али при томе не зна на који начин објаснити девизним штедишама да нити један њихов приједлог није уважен.

Георге Гинарис дао је одређене приједлоге везане за Одуку Уставног суда у погледу исплате путем обвезница. Нагласио је да ће исплатом тих обвезница у истом положају према држави бити девизне штедише и нпр. међународни кредитори као што су ММФ, Свјетска банка и др. Потом је истакнуо да постоје три методе исплате обвезница:

Прва метода била би по доспјећу (зависно, 5, 10 или 15 година). За ову методу потребан је економски раст од 10% годишње, при чему је изразио сумњу да ће БиХ моћи то остварити.

Друга метода ишла би у смјеру преузимања износа емитованих обвезница и подјелом са бројем година у којој доспјевају обвезнице. И ова методе по њему не би била прихватљива.

Трећа метода односи се на постепено повећање исплате, односно прво би се исплаћивали мањи, а потом постепено већи износи у наредним годинама. За БиХ ово је разумнија варијанта. Потом је образложио појам „просјечног вијека“ који је значајан у контексту треће методе. У финансијаком свијету тај појам обухвата исплату 50% потраживања у што краћем року. Тамо гдје су исплате исте сваке године, нпр. 14 година, тај просјечан вијек био би 7 година. Код предложене треће методе постепеног повећања вијек је нешто већи од половине. Даље је истакнуо и чињеницу да је БиХ опеређена спољним дугом којим се тргује у финансијским центрима по цијени од 7%. Ако би закон дефинисао амортизациони план и формирало се секундарно тржиште обвезницама, у том случају грађани не би морали чекати

доспјеће обвезница за наплату, већ би њима могли трговати на том тржишту и тиме вратити новац много брже. Мишљења је да је о питању обвезница јако битна едукација.

Након паузе од 10 минута, **Ружа Сопта** истакнула је своје мишљење о Приједлогу закона.

Нагласила је озбиљност ситуације и због положаја државе, али и положаја девизних штедиша. Као озбиљну примједба предлагачу изнијела је чињеница да Приједлог закона није довољно образложен, да се износ дуга наводи у тексту Закона иако би било боље да је у дијелу образложења, у коме су такође требали бити дати процијењени финансијски показатељи. Тако се у прилогу Приједлога закона требала наћи табела са процијењеним вриједностима исплате обавезе државе по овом основу са роковима од 10 и 15 година. На основу тако датих процијењених показатеља оставарио би се увид у реалне финансијске могућности БиХ-е за исплатом овог дуга у предложеним временским периодима, што би омогућило и сагледавање положаја БиХ и лакше изјашњавање посланика о датом приједлогу. Грађани већ 15 година очекују исплату својих штедних улога и збиља не може прихватити чињеницу да би им сада одредили нови рок од 15 година. Стога је она спремна да на овој сједници не прихвати принципе Приједлога закона, те препусти Парламенту да он одлучи о овом изузетно значајном питању.

Јасон Таулор мишљења је да се Извјештајем Омбудсмена игноришу дијелом одлуке домаћих судова и то прије свега одлука Комисије за људска права, као у случају Бесаревић и др. Та група одлука односи се на отпис камата, на питање верификације, изradу оквирног закона, државне гаранције за обвезнице и сл. Све то је стога дато у Приједлогу закона. У случају да се овај закон не усвоји, постоји опасност да од 17.04.2006. године, у случају Бесаревић и даље, одлуке постану извршне и да их ентитети буду обавезни извршити. То ће бити додатно оптерећење ентитетских буџета.

По окончаној расправи чланови Комисије, са 3 гласа „за“ и 4 гласа „против“, нису прихватили принципе Приједлога закона. Стога ће негативан извјештај Комисије бити упућен у даљу парламентарну процедуру.

Ад.-3. Разматрање Приједлога закона о допуни Закона о порезу на додату вриједност, достављен 30.12.2005. године (предлагач: Савјет министара БиХ)

Љиљана Милићевић дала је уводне информације о Приједлогу закона о допуни Закона о ПДВ, предлагача Савјета министара БиХ, који је у парламентарну процедуру достављен 30.12.2005. године, са захтјевом за разматрање по хитној процедури, у складу са чланом 105. Пословника. Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ на 73. сједници, одржаној 30.01.2006. године, није прихватио захтјев предлагача да се Приједлог закона разматра по хитној процедури, у складу са чланом 105. Пословника, стога се он разматра у редовној процедури. Уставно-правна комисија Дома је 31.01.2006. године разматрала Приједлог закона и доставила мишљење о постојању ваљаног уставно-правног основа за усвајање Приједлога закона и усклађености са Уставом БиХ.

Комисија за финансије и буџет у својству надлежне комисије је у међувремену, 02.02.2006. године, Савјету министара БиХ и Управном одбору Управе за индиректно опорезивање у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Управни одбор УИО) упутила захтјев за доставу мишљења о Приједлогу закона.

Управни одбор УИО доставио је 21.02.2006. године мишљење о Приједлогу закона.

Кконстатовала је такође да је на Приједлог закона амандман уложио посланик Никола Шпирић.

Љерка Марић истакнула је да Савјет министара подржава мишљење Управног одбора УИО о Приједлогу закона.

Након краће опште расправе Комисија са 3 гласа “за” и 4 гласа “против” није прихватила принципе Приједлога закона, уз образложење које је дао Управни одбор УИО и представница Савјета министара БиХ, те ће га упућује у даљу парламентарну процедуру.

**Ад.-4. Разматрање Приједлога закона о измјени и допуни Закона о порезу на додату вриједност, достављен 26.01.2006. године
(предлагач: Савјет министара БиХ)**

Љиљана Милићевић дала је краће напомене о Приједлогу закона о измјени и допуни Закона о ПДВ, предлагача Савјета министара БиХ, који је у парламентарну процедуру достављен 26.01.2006. године, са захтјевом за разматрање по хитној процедури, у складу са чланом 105. Пословника. Образложење и хронологија разматрања овог закона идентична је као и у случају претходног закона који је разматран у оквиру тачке 3. дневног реда. Након краће опште расправе Комисија са 3 гласа “за” и 4 гласа “против” није прихватила принципе Приједлога закона, уз образложење које је дао Управни одбор УИО и представница Савјета министара БиХ, те ће га упућује у даљу парламентарну процедуру.

Након краће опште расправе Комисија са 3 гласа “за” и 4 гласа “против” није прихватила принципе Приједлога закона, уз образложење које је дао Управни одбор УИО и представница Савјета министара БиХ, те ће га упућује у даљу парламентарну процедуру.

Ад.- 5. Разматрање Приједлога закона о измјени и допуни Закона о порезу на додату вриједност (предлагач: посланик Мухамед Морањкић)

Љиљана Милићевић истакнула је да је посланик Мухамед Морањкић, дана 27.12.2005. године, доставио је Парламентарној скупштини БиХ Приједлог закона о измјени и допуни Закона о порезу на додату вриједност (у даљем тексту: Приједлог закона), за разматрање по хитној процедури, у складу са чланом 105. Пословника.

Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ на 72. сједници, одржаној 16.01.2006. године, није прихватио захтјев предлагача да се Приједлог закона разматра по хитној процедури, у складу са чланом 105. Пословника, стога се Закон разматра у редовној процедури. Уставно-правна комисија Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, на 60. сједници, одржаној 31.01.2006. године, разматрала је Приједлог закона и доставила мишљење о постојању ваљаног уставно-правног основа за усвајање Приједлога закона и усклађености са Уставом БиХ. Комисија за финансије и буџет, у својству надлежне комисије је у међувремену, 02.02.2006. године, Савјету министара БиХ и Управном одбору Управе за индиректно опорезивање у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Управни одбор УИО) упутила захтјев за доставу мишљења о Приједлогу закона.

Управни одбор УИО доставио је 21.02.2006. године мишљење о Приједлогу закона.

Констатовала је такође да на Приједлог закона није било достављених амандмана.

Љерка Марић истакнула је да Савјет министара подржава мишљење Управног одбора УИО о Приједлогу закона.

Након краће опште расправе Комисија са 2 гласа “за”, 4 гласа “против” и 1 „уздржаним“ гласом није прихватила принципе Приједлога закона, уз образложење које је дао Управни одбор УИО и представница Савјета министара БиХ, те ће га упућује у даљу парламентарну процедуру.

Ад.-6. Разматрање Приједлога закона измјени и допуни Закона о систему индиректног опорезивања (предлагач: посланик Мухамед Морањкић)

Љиљана Милићевић истакнула је да је посланик Мухамед Морањкић, дана 22.12.2005. године, доставио је Парламентарној скупштини БиХ Приједлог закона о измјени и допуни Закона о систему индиректног опорезивања (у даљем тексту: Приједлог закона), за разматрање по хитној процедури, у складу са чланом 105. Пословника. Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ на 72. сједници, одржаној 16.01.2006. године, није прихватио захтјев предлагача да се Приједлог закона разматра по хитној процедури, у складу са чланом 105. Пословника, стога се Закон разматра у редовној процедури. Уставно-правна комисија, на 60. сједници, одржаној 31.01.2006. године, разматрала је Приједлог закона и доставила мишљење о постојању ваљаног уставно-правног основа за усвајање Приједлога закона и усклађености са Уставом БиХ. Комисија за финансије и буџет, у својству надлежне комисије је у међувремену, 02.02.2006. године, Савјету министара БиХ и Управном одбору Управе за индиректно опорезивање у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Управни одбор УИО) упутила захтјев за доставу мишљења о Приједлогу закона. Управни одбор УИО доставио је 21.02.2006. године мишљење о Приједлогу закона. Констатовала је да је такође да на Приједлог закона није било достављених амандмана.

Љерка Марић истакнула је да Савјет министара подржава мишљење Управног одбора УИО о Приједлогу закона.

Након краће опште расправе Комисија са 2 гласа “за”, 4 гласа “против” и 1 „уздржаним“ гласом није прихватила принципе Приједлога закона, уз образложење које је дао Управни одбор УИО и представница Савјета министара БиХ, те ће га упућује у даљу парламентарну процедуру.

Ад.-7. Разматрање Приједлога закона о акцизама у БиХ (предлагач: посланик Мирсад Ћеман)

Љиљана Милићевић информирала је да је посланик Мирсад Ћеман, дана 03.02.2006. године, доставио је Парламентарној скупштини БиХ Приједлог закона о допуни Закона о акцизама у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Приједлог закона), за разматрање по хитној процедури, у складу са чланом 104. Пословника. Представнички дом на 74. сједници, одржаној 14.02.2006. године, прихватио је захтјев предлагача да се Приједлог закона разматра по хитној процедури, у складу са чланом 104. Пословника. Уставно-правна комисија Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, на 61. сједници, одржаној 13.02.2006. године, разматрала је Приједлог закона и доставила мишљење о постојању ваљаног уставно-правног основа за усвајање Приједлога закона и усклађености са Уставом БиХ. Комисија за финансије и буџет, у својству надлежне комисије је у међувремену, 02.02.2006. године, Савјету министара БиХ и Управном одбору Управе за индиректно опорезивање у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Управни одбор УИО) упутила захтјев за доставу мишљења о Приједлогу закона. Управни одбор УИО доставио је 21.02.2006. године изјашњење којим тражи додатни рок за доставу мишљења о Приједлогу закона. Потом је констатовала да на Приједлог закона није било уложених амандмана.

Љерка Марић дала је мишљење о предложеним измјенама, истакнувши да је оно давано и у неколико ранијих наврата. С обзиром да Управа и Савјет министара БиХ раде на припреми цјеловитих и свеобухватних измјена и допуна Закона о акцизама у БиХ, не било добро и препоручљиво, без потребних анализа усвајати овако парцијалне допуне поменутог закона. Стога је предложила да се овај закон не прихвати.

Након краће опште расправе Комисија са 3 гласа “за” и 4 гласа “против” није прихватила принципе Приједлога закона, уз образложење које је дала представница Савјета министара БиХ, те ће га упућује у даљу парламентарну процедуру.

Записник сачинила

Драгица Хинић

Предсједајућа Комисије

Љиљана Милићевић